



Kesäseteli 2020 loppuraportti

“Koronakevään jälkeisessä taloustilanteessa setelille oli hyvää käyttöä.”

– Salla, Tapanilan Erä

Jo kuudetta kertaa järjestetty Kesäseteli-kampanja onnistui vaikeasta koronavuodesta huolimatta. Vuosien kuluessa ansaittu suosio säilyi kohtuullisena, vaikka setelillä palkattiinkin vähemmän nuoria kuin viime vuonna. Kokemusten valossa on selvää, että suuri osa pääkaupungin työnantajista osaa jo hyödyntää Kesäseteliä.

Kesäseteli on nuorille usein ainoa tapa saada töitä: kyselyn mukaan 57 prosenttia työnantajista ei olisi palkannut 9. luokkalaista ilman seteliä. Näin Kesäseteli alensi työllistämisen kynnyksiä.

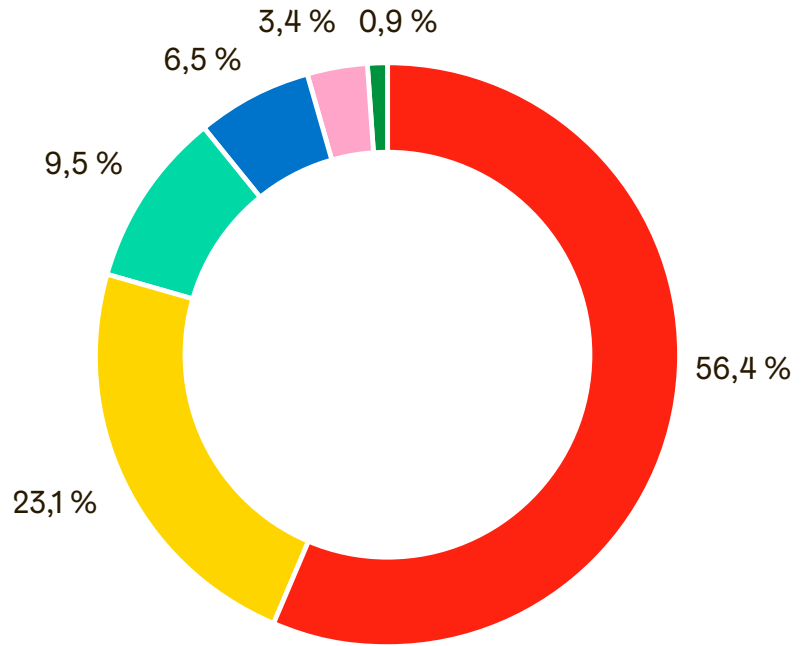
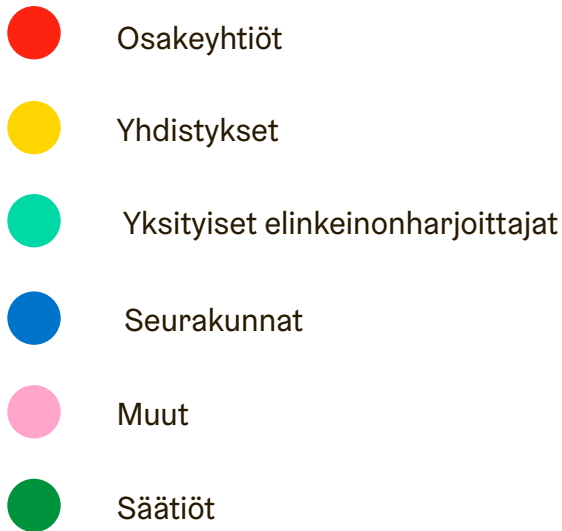
Peruskoulun päättävälle nuorelle ensimmäinen työkokemus on arvokas, sillä silloin hän pohtii tulevia uravalintojaan. Ensimmäisten työpaikkojen rooli myös itse-

tunnon muodostumisessa on merkittävä käy ilmi monessa tutkimuksessa (mm. Vuorinen 1998; Hoikkala 1998) ja Nuorisobarometrissä (2017). Monet ahkerat nuoret ovat myöhemmin jatkaneet saman työnantajan palveluksessa.

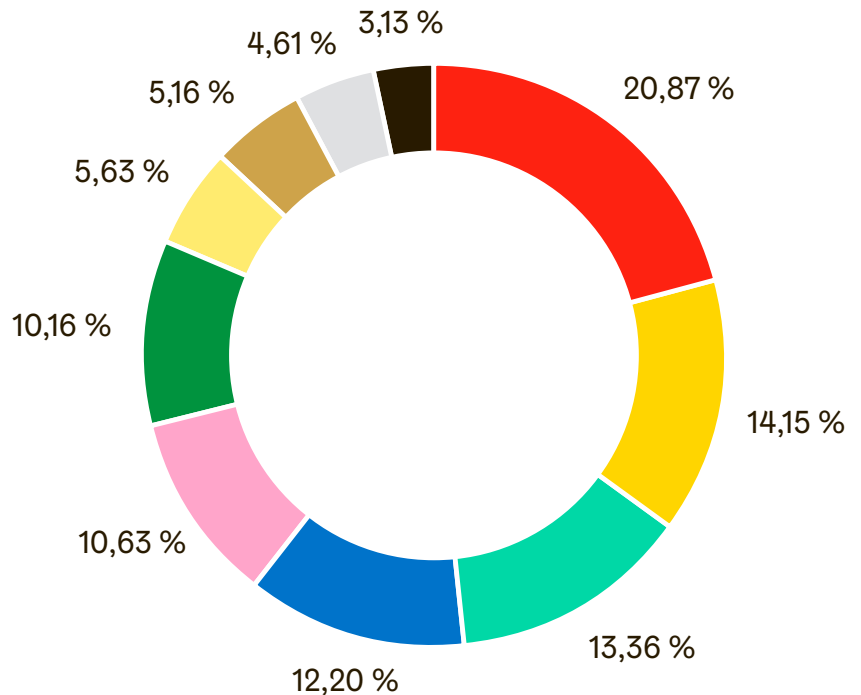
Nuoret saivat runsaasti tukea työhaunsa. Stadin ammattiopistossa ja Helsingin koulujen opoifossa opinto-ohjajille kerrottiin, miten Kesäseteli toimii ja miten se jaetaan. Helsingin kaupungin organisaatio tuki nuorten työnhakua 10. helmikuuta Kaupungintalolla järjestetyssä Vastuullinen kesäduuni-rekrytapahtumassa, joka osoittautui menestykseksi: tapahtumaan osallistui lähes viisisataa nuorta. Tukea työnhakuun sai myös Malmi seurakunnan kesätyötorilta 5. helmikuuta. Lisäksi koulut, nuorisotalot ja Ohjamo järjestivät nuorille työnhaku ohjausta, kesätyötapahtumia ja CV-työpajoja.

Työnantajien antama palaute niin nuorista kesätyöntekijöistään kuin myös Kesäsetelijärjestelmästä oli lähes poikkeuksetta positiivista. Yhteensä 659 työnanta-

Työnantajat yritysmuodoittain



Työtehtävät



jaa palkkasi Kesäsetelinuoren, ja 26 prosentilla työnantajista oli palkkalistoillaan useampi kuin yksi nuori.

Työnantajat kertoivat nuorten olleen apuna pienissä projekteissa, kuten varastojen siivouksissa, some-viestinnässä, asiakasrekisterin päivytyksessä tai vaikkapa kesäteatterin buffetin asiakaspalvelussa.

Käytäntö ja yhteistyö

Kesäseteli on nuorten, yrittäjien ja Helsingin kaupungin yhteinen hanke, jolla tuetaan nuorten kesätyöllistymistä. Kesäseteli toteutettiin yhteistyössä Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä elinkeino-osaston kesken. Mukana hankkeessa olivat myös Helsingin yrittäjät ja kaupakamari.

Kouluissa opinto-ohjaajat, jotka oli perehdytetty Kesäsetelin käytäntöihin, jakoivat setelit helmikuussa 9. luokkalaisille. Lisäksi Helsingin ulkopuolella koulua käyneellä helsinkiläisellä nuorella oli mahdollisuus hakea Kesäseteli Ohjaamosta. Setelit olivat numeroituja väärinkäytösten ehkäisemiseksi. Jokaisella koululla oli tukena nimetty nuorisotyöntekijä, joka oli käytettävissä apuna Kesäsetelin jakamisessa ja kesätöiden hakemiseen liittyvissä kysymyksissä.

Kesäsetelin ja saamiensa hakuohjeiden kannustamana nuoret hakivat töitä itsenäisesti. Kesätyön vähimmäisvaatimuksina olivat 60 tunnin työaika ja 350 euron palkka. Erällä aloilla työehtosopimus saattoi nostaa palkan alarajaa. Jos nuoren työaika ylitti 60 tuntia, työnantajan tuli maksaa ylimenevältä ajasta suhteessa vastaavan suuruista palkkaa. Kesäseteli-työ oli tehtävä koulujen loma-aikana, toi-

sin sanoen aikavälillä 1.6–12.8. 2020. Nuori saattoi hakea työnantajaa myös Helsingin ulkopuolelta. Vaatimuksena oli kuitenkin suomalainen Y-tunnus.

Kun työt oli tehty, työnantaja palautti Kesäsetelin Helsingin kaupungin nuorisopalveluille yhdessä työsopimuksen ja palkkakuitin kanssa. Työsopimuksen solmimisella varmistettiin työntekijän oikeudet ja palkkakuitti puolestaan osoitti, että työnantaja oli maksanut palkan Kesäsetelin ehtojen mukaan. Osa hakemuksista saapui puutteellisina, ja tällöin työnantajaan otettiin yhteyttä. Useimmiten asiapapereiden täydennys onnistui, ja hylättyjen hakemusten määrä jäi pieneksi. Hakemuksen hyväksymisen jälkeen Helsingin kaupunki maksoi 300 euroa työnantajan tilille.

Kesäseteliä markkinoitiin laajasti keväällä 2020. Infopaketteja jaettiin rehtoreille, opoilla, yrittäjille sekä nuorille ja vanhemmille. Tiedotteita ja juttuja julkaistiin kesäsetelin verkkosivulla sekä muissa kaupungin omissa ja yrittäjäjärjestöjen kanavissa. Lisäksi Kesäseteliä mainostava kampanja tavoitti laajan yleisön muun muassa liikennevälineissä ja kaupungin sähköisillä infonäytöillä.

“Kesäseteli mahdollisti meidän yrityksen ensimmäisen kesätyöntekijän.”

– Mark, Y4 Works

Tulokset

Kesäseteleitä jaettiin enemmän kuin aikaisempina vuosina, kaikkiaan 5999 kappaletta 71 kouluun. Määrää kasvattivat ikäluokan suuruus sekä Kesäsetelien ulottaminen Valma-luokille. Seteleitä palautettiin määräaikaan 30.9. mennessä 1279 kappaletta, joten käyttöaste oli 21,3 prosenttia. Vastaavasti vuonna 2019 kesäsetelityöläisiä oli 1655 ja käyttöaste nousi yli 30 prosentin. Merkittävänä syynä laskuun oli koronan aiheuttama työpaikkojen sulkeminen. Työnantajat ilmoittivat kesäsetelin verkkosivuilla 62 työpaikkailmoitusta.

Työnantajista valtaosa, 56 prosenttia, oli osakeyhtiöitä. Yhdistykset palkkasivat 23 prosenttia nuorista, ja yksityiset elinkeinonharjoittajat kymmenyksen. Seurakuntien osuus nousi vajaaseen seitsemään prosenttiin. Valtaosa, 92 prosenttia, työpaikoista sijaitsi pääkaupunkisudulla. Satakunta nuorta työskenteli muualla; työpaikkoja löytyi ympäri Suomea.

Työtehtävistä suurin alue oli liikunta ja vapaa-aika, johon liittyvissä tehtävissä työskenteli joka viides nuori. Tämä alue oli

viime vuonna samansuuruinen. Toiseksi suurimmaksi nousi toimisto- ja mediatyö 14 prosentilla, kolmanneksi kaupan ala 13 prosentilla. Suurimmat muutokset viime

vuoteen verrattuina olivat asiakaspalvelutehtävissä sekä ravintola- ja kahvilatyössä. Molempien osuus laski selvästi.

Tyypilliset työtehtävät olivat kesäleirin ohjaaja, myymälän hyllyttäjä, saliapulainen ravintolassa, puutarhatyöntekijä, lastenhoitaja, verkkosivujen sisällöntuottaja ja kioskimyyjä. Erikoisia työtehtäviä olivat esimerkiksi peliohjelmointi, äänitiedostojen editointi ja nahkapajan assistenttina toimiminen.

Kesäsetelin käyttöaste, palautettujen setelien määrä jaettuna oppilasmäärällä, laski lähes kaikissa kouluissa viime vuoteen verrattuna. Nousua oli kymmenessä koulussa, mikä oli ilahduttavaa kesän heikossa työllisyystilanteessa. Korkein käyttöaste nousi 37 prosenttiin.

**“Opin itsekin
tästä paljon henkilön
palkkaukseen liittyvää.”**

– Birgitta, Appelsiinitehdas



Arviointi

Kesäsetelijärjestelmä on osoittanut toimivuutensa myös vuoden 2020 poikkeustilanteessa. Kesäsetelistä on muodostumassa instituutio, tärkeä merkkipaalu, josta työura alkaa. Ensimmäisellä työkokemuksella on merkitystä tulevina vuosina, sillä työnantajat katsastavat nuoria tulevien kesien töihin. Hyvä kokemus kesätyöstä antaa lisää itseluottamusta, sillä nuoret uskovat saavansa jatkossa paremmin töitä, kun työkokemusta on jo karttunut.

“Tärkeätä olla yksi pieni osanen nuorten askeleissa aikuisuuteen.”

– Kirsi, Raittiuden Ystävät

Kesäseteli on jatkuvasti lisännyt tunnettuuttaan yritysten, yhdistysten ja muun tyyppisten työnantajien keskuudessa. Monet yritykset osaavat jo hyödyntää järjestelmää. Osalle työnantajista Kesäsetelistä on tullut jo merkittävä osa liiketoimintaa.

Tämän vuoden kokemusten perusteella moni nuori ei pystynyt käyttämään kesäseteliään, sillä he eivät uskoneet työpaikkaa löytyvän poikkeustilanteessa. Avoimien kesätyöpaikkojen ilmoittamista voidaan entisestään tehostaa. Työnantajat ovat myös kertoneet, että Kesäsetelin verkkosivujen löytäminen oli vaikeaa.

Verkkosivujen uudistaminen onkin jo käynnissä. Eräille työnantajille Kesäsetelin palautusaika jäi epäselväksi, ja tähän vaikuttaa osaltaan naapurikaupunkien erilaiset järjestelmät. Pääkaupunkiseudun kesäsetelien vaatimusten yhtenäistäminen selventäisi asiaa työnantajille. Kesäsetelin arvoon on jo saatu tarpeellinen korotus vuodelle 2021, kun Helsingin kaupungin nuorisopalvelut päätti nostaa työnantajille maksettavan korvauksen 325 euroon. Tällöin työnantajan pitää maksaa nuorelle palkkaa vähintään 400 euroa 60 työtunnista.

“Nuorella on tarjota osaamista, jota itsellä ei ole.”

– Matti, yksit. elinkeinonharjoittaja

Lisätietoja

**Kesäseteli
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala**

Helsingin kaupunki

Puh. 040 485 7713

kesaseteli@hel.fi

kesaseteli.fi